

Historia zakres rozszerzony: klasy IIa
Wiesław Zdziabek

Regulamin oceniania.

I Oceny cząstkowe:

A. obowiązkowe za:

1. Prace klasowe – ocena wagi cztery

- a) sprawdzian zapowiadany jest przynajmniej z tygodniowym wyprzedzeniem;
- b) zakres materiału obowiązującego na sprawdzianie określa nauczyciel
- c) wszystkie sprawdziany całogodzinne muszą być zaliczone na 30% punktów
- d) ocenę z pracy klasowej można poprawić w dowolnym terminie, nie później jednak niż do świąt Bożego Narodzenia dla pierwszego semestru i do końca maja dla drugiego semestru;
 - na poprawę sprawdzianu uczeń zobowiązany jest przygotować materiał obowiązujący na sprawdzianie,
 - w przypadku niepowodzenia na poprawie uczeń nie otrzymuje kolejnej oceny niedostatecznej;
- e) ocenę niedostateczną za pracę klasową można anulować poprzez przeczytanie i zaliczenie lektury (zamiast oceny celującej).
- f) napisanie sprawdzianu całogodzinnego jest obowiązkiem ucznia
 - w przypadku nieobecności ucznia na pracy klasowej uczeń ma obowiązek uzupełnić sprawdzian w ciągu 2 tygodni, termin ten może być przedłużony jedynie w przypadku przewlekłej choroby
 - w przypadku uchylania się od obowiązku napisania sprawdzianu w wyznaczonym terminie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną,uzyskana w tym trybie ocena niedostateczna może zostać poprawiona i anulowana wg obowiązujących zasad

2. Kartkówki – ocena wagi dwa

- a) kartkówka sprawdza przede wszystkim systematyczność uczniów;
- b) do kartkówki nie można zgłosić się na ochotnika;
- c) na kartkówki obowiązuje materiał ostatnich dwóch jednostek lekcyjnych
- d) zadanie na kartkówce może mieć charakter krótkiej stylistycznej wypowiedzi, bądź ćwiczenia z tekstem źródłowym lub innym materiałem źródłowym;
- e) ocenę z kartkówki można poprawić jedynie w ciągu tygodnia po oddaniu kartkówek na poprawę kartkówki uczeń zobowiązany jest przygotować materiał trzech jednostek lekcyjnych, które obowiązywały w dniu kartkówki,
 - w przypadku niepowodzenia na poprawie uczeń nie otrzymuje kolejnej oceny niedostatecznej, ale nie może więcej razy poprawiać danej kartkówki;
- e) ocenę niedostateczną za kartkówkę można anulować poprzez przeczytanie i zaliczenie lektury

3. Oceny za pracę na lekcji - ocena wagi jeden

Uczniowie otrzymują za pracę na lekcji **oceny wagi jeden**. Kryteria przyznawania punktów za wypowiedzi ustne na lekcji:

- za samodzielną, swobodną wypowiedź z pamięci – 5., za odpowiedź w zasadzie samodzielną, ale z korzystaniem z notatek – 4.,
- za odpowiedź przeczytaną z kartki, ale samodzielnie przygotowaną i sparafrazowaną w stosunku do tekstu podręcznika – 3.,
- za odpowiedź przeczytaną i w dużych fragmentach niesamodzielną (przepisane fragmenty z podręcznika) – 2,
- za zadanie wykonane niechlujnie, lub za brak zadania – 1.

4. Artykuły – ocena wagi jeden

- uczeń ma obowiązek zaliczyć jeden artykuł w semestrze
- pod pojęciem artykuły rozumiemy teksty popularnonaukowe lub naukowe zamieszczone w pismach

historycznych

– artykuły uczniowie zaliczają pisemnie

5. Kryteria oceniania:

a) kryteria oceniania za prace o charakterze stylistycznym:

ocena bardzo dobra:

- paca wyczerpuje temat pod względem rzeczowym, chronologicznym i terytorialnym w zakresie wiadomości podanym w zeszycie ćwiczeniowym; tekst jest w zasadzie poprawny merytorycznie
- konstrukcja pracy jest właściwa; uczeń prawidłowo zrozumiał temat, trafnie dobrał i zorganizował materiał faktograficzny;
- uczeń wykazał się opanowaniem umiejętności historycznych takich jak: porównywanie, wnioskowanie uogólnianie, udowadnianie itp.
- styl wypowiedzi, język, ortografia i interpunkcja nie budzą większych zastrzeżeń
- forma graficzna pracy na ogół poprawna

ocena dobra:

- zawarty w pracy materiał faktograficzny w zasadzie wyczerpuje temat; występują drobne błędy rzeczowe;
- konstrukcja pracy jest na ogół poprawna; pewne zakłócenia i nieprawidłowości mają charakter sporadyczny; dopuszczalne drobne błędy w rozplanowaniu pracy;
- uczeń wykazał umiejętności historyczne w ograniczonym zakresie
- styl wypowiedzi, język, ortografia i interpunkcja nie budzą większych zastrzeżeń;
- forma graficzna pracy na ogół poprawna

ocena dostateczna:

- praca wyczerpuje temat w zakresie najbardziej podstawowych wiadomości. Występują poważne błędy rzeczowe;
- konstrukcja pracy jest nieprawidłowa: np. brak wstępu, logicznych powiązań; plan pracy nie rozwiązuje tematu;
- praca ma charakter przede wszystkim opisowy, odtwórczy; w bardzo małym stopniu uczeń podjął próbę stosowania wiadomości historycznych w nowych sytuacjach poznawczych np. ocena, porównanie;
- występują nieliczne błędy językowe, ortograficzne, interpunkcyjne;
- forma graficzna budzi zastrzeżenia;

ocena dopuszczająca:

- temat nie został właściwie opracowany; daje się odczuć brak wielu podstawowych wiadomości przewidzianych w zeszycie ćwiczeniowym; występują liczne błędy rzeczowe.
- kompozycja pracy jest niewłaściwa, na przykład występuje brak ujęcia materiału faktograficznego w chronologicznym następstwie, brak właściwych proporcji między częściami pracy; praca została zaplanowana w sposób nie odpowiadający tematowi;
- praca ma charakter wyłącznie opisowy, odtwórczy; uczeń nie podjął się zaprezentowania takich umiejętności jak: ocena, porównanie;
- w pracy występują liczne błędy stylistyczne, językowe, interpunkcyjne i ortograficzne
- forma pracy trudna do zaakceptowania – brak akapitów, nieczytelne pismo, liczne nieestetyczne zakreslenia;

ocena niedostateczna:

- temat nie został opracowany nawet w części; brak niezbędnego minimum podstawowych wiadomości określonych dyspozycjami zamieszczonymi w ćwiczeniach; występują liczne błędy rzeczowe;
- praca pozbawiona jakiegokolwiek koncepcji – stanowi zlepek przypadkowo dobranych informacji na temat wydarzeń historycznych; uczeń często wykracza w sposób nie uzasadniony poza ramy określone tematem.
- charakter pracy zdecydowanie odtwórczy; uczeń nie wykazał się opanowaniem niezbędnych umiejętności historycznych;
- w pracy występuje duża ilość błędów stylistycznych, językowych, interpunkcyjnych i ortograficznych;
- praca jest rażąco nieestetyczna;

b. w przypadku pracy o charakterze tekstowym przy pytaniach uczeń informowany jest o ilości możliwych do zdobycia punktów za każde zadanie; oceny przydzielane są po uzyskaniu przez ucznia określonej procentowo ilości punktów:

1	ocena niedostateczny	0–39 %
2	ocena dopuszczający	40–54 %
3	ocena dostateczny	55–70 %
4	ocena dobry	71–85 %
5	ocena bardzo dobry	85–94 %
6	ocena celujący	95-100 %

B. Oceny dodatkowe za:

1. Referaty – ocena wagi dwa

za referaty przygotowane w domu i wygłoszone na lekcji lub na sesji popularno-naukowej uczeń otrzymuje oceny w skali 4-6

- ocenę 6 otrzymuje uczeń, który przygotował bardzo wartościowe pod względem merytorycznym wystąpienie, cechujące się wysokim poziomem samodzielności zarówno na poziomie przygotowania tekstu, jak i w czasie jego wygłoszenia (wypowiedź ustna z pamięci),
- ocenę 5 otrzymuje uczeń który samodzielnie przygotował tekst wartościowego pod względem merytorycznym wystąpienia, ale nie zdołał wygłosić go z pamięci,
- ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który przygotował niepełną wypowiedź, która ponadto wyraźnie stanowi kompilację nie do końca przemyślanych i zrozumianych fragmentów tekstu źródłowego

2. Lektury – ocena wagi dwa

- lekturą może być każda książka popularnonaukowa lub naukowa z zakresu historii omawianej w danej klasie
- wybór książki należy każdorazowo konsultować z nauczycielem
- lektury uczniowie zaliczają podczas rozmowy nauczającej, której celem jest ustalenie, czy uczeń książkę faktycznie przeczytał,
- za zaliczoną lekturę uczeń otrzymuje ocenę celującą
- ocenę celującą uczeń może przeznaczyć na wykreślenie oceny niedostatecznej każdej wagi, którą otrzymał za sprawdzian, kartkówkę, lub nie zgłoszony brak ćwiczeń

3. Artykuły – ocena wagi jeden

- Uczeń może zaliczać artykuły ponadobowiązkowe
- artykuły uczniowie zaliczają pisemnie
- ocena, która nie zadowala ucznia może nie zostać wpisana do dziennika,
- wyjątek stanowi ocena niedostateczna za próbę oszustwa
- uczniowie, którzy zaliczą 6 artykułów dodatkowych otrzymują dodatkową premię w postaci oceny celującej częściowej traktowanej tak jak ocena za lekturę
- zaliczonym artykułem uczeń może wykreślić ocenę niedostateczną wagi jeden

4. Oceny za udział w konkursach określa każdorazowo regulamin konkursu

5. Zestawienie form sprawdzania wiedzy wraz z wagami ocen.

Sprawdzian całogodzinny	waga cztery
Kartkówka	waga dwa
Referat przygotowany w domu	waga dwa
Ocena za lekturę dodatkową	waga dwa
Prezentacja przygotowana na lekcji	waga jeden
Artykuł popularnonaukowy	waga jeden

II Ocena śródroczna

2) oceny klasyfikacyjne śródroczne ustalane są wg następujących zasad:

a) uzyskanie oceny pozytywnej wymaga jednoczesnego:

- zaliczenia na 30% (1+) wszystkich obowiązkowych sprawdzianów powtórzeniowych
- osiągnięcia progu 1,8 średniej ważonej

2. Pozostałe oceny uczeń uzyskuje ocenę po przekroczeniu progów:

Ocena	Średnia ocen
celujący	powyżej 5,40
bardzo dobry	4,50 - 5,39
dobry	3,60 - 4,59
dostateczny	2,70 - 3,59
dopuszczający	1,80 – 2,69
niedostateczny	1,0 – 1,79

III. Ocena końcoworoczna

1. Ocena końcowa jest oceną całoroczną, co oznacza, że wystawiana jest na podstawie ocen cząstkowych z całego roku.

a) uzyskanie oceny pozytywnej wymaga jednoczesnego:

- zaliczenia na 30% (1+) wszystkich obowiązkowych sprawdzianów powtórzeniowych
- osiągnięcia progu 1,8 średniej ważonej

Ocena	Średnia ocen
celujący	powyżej 5,40
bardzo dobry	4,50 - 5,39
dobry	3,60 - 4,59
dostateczny	2,70 - 3,59
dopuszczający	1,80 – 2,69
niedostateczny	1,0 – 1,79

4. Warunki uzyskiwania oceny końcowej rocznej wyższej od przewidywanej.

- W celu uzyskania oceny rocznej wyższej od przewidywanej uczeń pisze sprawdzian z materiału całorocznego umniejszonego o treści tych rozdziałów, z zakresu których sprawdzian powtórzeniowy napisał na ocenę o którą się ubiega lub wyższą.

- Sprawdzian ma formę testu, zawierającego jedno zadanie rozwiniętej odpowiedzi i jest ułożony z zadań odnoszących się do wymagań edukacyjnych niezbędnych do otrzymania oceny, o którą uczeń się ubiega.

IV Sprawy ogólnoorganizacyjne

A. Nieprzygotowanie się ucznia do lekcji

1. Uczniowi przysługuje prawo do jednorazowego zgłoszenia „enki” w ciągu semestru.

Uczeń zgłasza „enkę” gdy jest nieprzygotowany do lekcji z każdego innego powodu niż dłuższa choroba.

2. Uczeń może zwiększyć pulę „enek” poprzez przygotowanie gazetki tematycznej, bądź przygotowanie pomocy dydaktycznych;
3. Nauczyciel może zawiesić tę możliwość w stosunku do ucznia w przypadku, gdy uczeń nadużywania możliwości zdobywania dodatkowych „enek”, jeśli w opinii nauczyciela może to zaowocować problemami w nauce w przyszłości.
3. „Enka” nie wykorzystana w pierwszym semestrze przechodzi na drugi semestr.
4. Uczeń ma obowiązek zgłosić „enkę” na początku lekcji – podczas czytania listy obecności przy swoim nazwisku pod sankcją nieważności

B. Usprawiedliwione chorobą nieprzygotowanie się ucznia do lekcji

1. Uczeń ma prawo zgłosić, że jest nieprzygotowany do lekcji z powodu choroby przez trzy dni od momentu przyścia do szkoły, o ile choroba trwała przynajmniej tydzień.
2. Uczeń ma obowiązek zgłosić nieprzygotowanie z powodu choroby na początku lekcji – podczas czytania listy obecności przy swoim nazwisku. Obowiązek ten jest obłożony sankcją nieważności.
3. Uczniowie, którzy chorowali bardzo długo ustalają indywidualny tryb zaliczania zaległego materiału.

Pierwsze cywilizacje

Dopuszczający	Zna	najstarsze cywilizacje i ich lokalizację w przestrzeni i czasie najważniejsze osiągnięcia najstarszych cywilizacji daty: 3000 lat p.n.e., X w. p.n.e. pojęcia: absolutyzm, Arka Przymierza, arystokracja, cywilizacja
	Rozumie	
	Umie	systematyzować wydarzenia wg następstwa w czasie, ocenić ówczesne osiągnięcia cywilizacyjne
Dostateczny	Zna	dorobek kulturowy państw starożytnego Wschodu pojęcia: imperium, kodeks, mesjasz, rewolucja neolityczna, synagoga
	Rozumie	uzależnienie człowieka od warunków geograficznych,
	Umie	wyjaśnić relacje zachodzące między człowiekiem a otaczającą go przyrodą
Dobry	Zna	wybitnych przedstawicieli kultury i polityki pojęcia: teokracja, urbanizacja
	Rozumie	wpływ wynalazków i odkryć na zmiany w sposobie życia człowieka
	Umie	rekonstruować warunki życia i pracy oraz wyposażenie wojsk na podstawie źródeł ikonograficznych na podstawie map rekonstruować zmiany polityczne na Bliskim Wschodzie do poł. I tys. p.n.e.
Bardzo dobry	Zna	
	Rozumie	Związek między władzą a religią
	Umie	charakteryzować porządek prawny na podstawie źródeł normatywnych rekonstruować świat wyobrażeń i praktyk religijnych na podstawie źródeł narracyjnych i ikonograficznych
celujący	Zna	treść wybranej literatury popularnonaukowej
	Rozumie	podłoże różnic w poglądach historiograficznych
	Umie	przedstawić i porównać poglądy historiograficzne

Starożytna Grecja

Dopuszczający	Zna	warunki naturalne i ich wpływ na życie Greków wierzenia Greków życie codzienne Ateńczyków i Spartan osiągnięcia cywilizacyjne Greków daty: 776 r. p.n.e., 490 r. p.n.e. 480 r. p.n.e. pojęcia: demagog, hellenizm, heloci, metojkowie, oligarchia
	Rozumie	wpływ warunków naturalnych na dzieje gospodarcze i polityczne Greków
	Umie	na podstawie mapy rekonstruować przebieg kampanii wojennych
Dostateczny	Zna	ustrój Aten i Sparty

		przyczyny wojen grecko-perskich wkład Peryklesa w gospodarczy i polityczny rozwój Aten data: 338 r. p.n.e. pojęcia: aklamacja, diadochowie, kultura egejska, metropolia, ostracyzm
	Rozumie	rolę religii, olimpiad, teatru w życiu Greków zasady funkcjonowania ustroju Sparty zasady funkcjonowania demokracji w Atenach przyczyny wojny peloponeskiej
	Umie	ocenić trwałość osiągnięć cywilizacyjnych Greków opisać wierzenia i formy kultu religijnego Greków przedstawić ustroj polityczny państw hellenistycznych
Dobry	Zna	czynniki wpływające na przemiany ustrojowe w Atenach źródła kultury hellenistycznej i jej największe osiągnięcia pojęcia: synkretyzm
	Rozumie	znaczenie wychowania spartańskiego wkład Greków w dorobek kultury antycznej
	Umie	określić miejsce aktywności religijnej w życiu indywidualnym i publicznym Greków scharakteryzować dorobek cywilizacyjny i kulturowy państw hellenistycznych rekonstruować sytuację polityczną we wschodniej części Morza Śródziemnego
Bardzo dobry	Zna	
	Rozumie	odmienność ustroju Aten i Sparty przyczyny kryzysu polis podłoże politycznych i militarnych sukcesów Filipa II i Aleksandra Macedońskiego różnicę między formami rządów funkcjonującymi w Grecji klasycznej a formami rządów państw hellenistycznych
	Umie	dostrzec związki między kulturą Grecji a kulturą współczesną wykazać związki historii politycznej z historią gospodarczą i kulturalną Grecji wykorzystywać dzieła literackie i historiograficzne do rekonstrukcji ustroju politycznego i społecznego państw greckich wykorzystywać źródła ikonograficzne i literackie do rekonstrukcji warunków życia i aktywności gospodarczej starożytnych Greków
celujący	Zna	treść wybranej literatury popularnonaukowej
	Rozumie	podłoże różnic w poglądach historiograficznych
	Umie	przedstawić i porównać poglądy historiograficzne

Starożytny Rzym

Dopuszczający	Zna	genezę starożytnego Rzymu kierunki i zasięg podbojów Rzymu organizację terenów podbitych osiągnięcia cywilizacyjne w Rzymie religię pogańską w Rzymie początki i rozwój chrześcijaństwa formy niewolnictwa w Rzymie daty: 753 r. p.n.e., 216 r. p.n.e., 73 r. p.n.e., 44 r. p.n.e., 476 r. pojęcia: cenzor, dominat, ekwici, herezja, imperator, imperium, kolonat, konsul, pretor, pryncypat, publikanie, sobór, trybun ludowy
	Rozumie	rolę legionów w różnych okresach dziejów Rzymu funkcjonowanie rodziny typu patriarchalnego
	Umie	synchronizować wydarzenia na podstawie mapy określać kierunki i zasięg podbojów Rzymu obszar republiki, cesarstwa, rekonstruować przebieg wybranych kampanii wojennych, rekonstruować proces rozprzestrzeniania się chrześcijaństwa
Dostateczny	Zna	strukturę społeczeństwa Rzymu

		<p>formy ustrojowe Rzymu od królów do cesarstwa wkład Rzymu w rozwój kultury daty: 31 r. p.n.e., 313 r., 380 r. pojęcia: edykt, optymaci, popularzy, nobilowie, triumwirat, uzurpator</p>
	Rozumie	<p>zasady funkcjonowania republiki i cesarstwa rolę wodzów w imperium rzymskim różnicę w taktyce falangi i szyku manipularnego</p>
	Umie	<p>rekonstruować strukturę społeczną Rzymu w różnych fazach rozwojowych ocenić wkład Rzymian w rozwój cywilizacji wyjaśnić przyczyny rozprzestrzeniania się chrześcijaństwa na podstawie źródeł ikonograficznych zrekonstruować wygląd rzymskiego miasta i willi</p>
Dobry	Zna	<p>przyczyny upadku Rzymu różne poglądy na temat przyczyn upadku Rzymu</p>
	Rozumie	<p>wkład Rzymian w rozwój kultury i prawa wpływ kultury etruskiej, greckiej i hellenistycznej na kulturę rzymską</p>
	Umie	<p>zidentyfikować zapożyczenia z kultury etruskiej, greckiej, i wschodniej w kulturze rzymskiej na podstawie mapy fazy i kierunki najazdów i pokojowych migracji barbarzyńców</p>
Bardzo dobry	Zna	
	Rozumie	<p>rolę kolegiów kapłańskich wpływ chrześcijaństwa na kulturę późnego cesarstwa wpływ barbarzyńców na gospodarkę i kulturę Rzymu</p>
	Umie	<p>wskazać związki między historią polityczną a gospodarczą i kulturalną Rzymu na podstawie źródeł narracyjnych rekonstruować przebieg wybranych wydarzeń historycznych, przedstawić stosunek Rzymian do niewolnictwa i barbarzyńców porównać ocenę pryncypatu dokonaną przez Oktawiana Augusta i wybranych historyków rzymskich</p>
celujący	Zna	<p>treść wybranej literatury popularnonaukowej</p>
	Rozumie	<p>podłoże różnic w poglądach historiograficznych</p>
	Umie	<p>syntetyzować informacje ze źródeł ikonograficznych, narracyjnych i normatywnych w celu rekonstrukcji ustroju społecznego i życia gospodarczego Rzymian porównać aktualne poglądy historyków na temat przyczyn kryzysu cesarstwa przedstawić i porównać poglądy historiograficzne przedstawić i porównać poglądy historiograficzne</p>

Kształtowanie się średniowiecznej Europy

Dopuszczający	Zna	<p>osiągnięcia cywilizacyjne Arabów wkład Bizancjum w dorobek kulturowy Europy rolę Karola Wielkiego w tworzeniu potęgi państwa Franków rolę Ottona III w dążeniu do budowy zjednoczonej Europy pierwsze organizacje państwowe Słowian chronologię wypraw krzyżowych najważniejsze zakony rycerskie w okresie krucjat skutki krucjat genezę i etapy kształtowania się państwa polskiego przejawy kryzysu państwa polskiego w pierwszej połowie XI w. uwarunkowania odbudowy Królestwa Polskiego przez Bolesława Śmiałego rolę Bolesława Krzywoustego w przywróceniu niezależności Polski okoliczności podporządkowania Pomorza Polsce daty: 800 r., 843 r. 966 r., 1000 r., 1018 r., 1025 r., 1076 r., 1095., 1096-1099 r., 1138 r.</p>
---------------	-----	---

		pojęcia: beneficjum, domena, immunitet, inwestytura, kodyfikacja, komendacja, komes, monarchia patrymonialna, regalia, schizma, system lenny, trybut, unifikacja, uniwersalizm
	Rozumie	rolę Mieszka I i Bolesława Chrobrego w umacnianiu i rozwoju państwa polskiego
	Umie	rekonstruować przy pomocy mapy kierunki ekspansji Arabów rekonstruować przy pomocy mapy obszar Bizancjum i jego zmiany rekonstruować przy pomocy mapy zasięg terytorialny pierwszych państw słowiańskich, zmiany terytorialne państwa pierwszych Piastów, podział ziem polskich na podstawie testamentu Bolesław Krzywoustego
Dostateczny	Zna	udział książąt polskich w krucjatach zróżnicowane poglądy historyków na temat przyczyn konfliktu Bolesława Śmiałego z biskupem Stanisławem daty: 622 r., 962 r., 1054 r., 1122 r., pojęcia: cyrylica, hidżra, kalifat, konkwista, prekaria, rekonkwista, scholastyka, symonia,
	Rozumie	wpływ kultury islamskiej i bizantyjskiej na średniowieczną Europę rolę Justyniana Wielkiego, Mahometa i Karola Wielkiego w kształtowaniu się średniowiecznej Europy przyczyny walki papieża z cesarstwem o prymat w Europie, znaczenie reform gregoriańskich, przyczyny wypraw krzyżowych znaczenie chrystianizacji Polski
	Umie	rekonstruować przy pomocy mapy obszar państw powstałych na gruzach cesarstwa zachodniego, główne kierunki najazdów węgierskich i normandzkich ocenić skutki traktatu w Verdun
Dobry	Zna	
	Rozumie	rolę chrześcijaństwa i Kościoła w życiu politycznym, gospodarczym i kulturalnym średniowiecznej Europy proces formowania się feudalizmu i feudalnych struktur społecznych związek między sukcesami dyplomacji Bolesława Śmiałego a sytuacją polityczną w Europie przyczyny dominacji gospodarki naturalnej
	Umie	na podstawie źródeł historycznych wykazać związek między ekspansywnością Arabów a doktryną religijną islamu opisać struktury społeczne feudalizmu na podstawie kronik średniowiecznych zrekonstruować wizerunek władcy idealnego na podstawie źródeł aktowych charakteryzować stosunki lenne
Bardzo dobry	Zna	związek między poziomem rozwoju gospodarczego i społecznego a tworzeniem się nowych państw istotę konfliktu między cesarstwem i papieżem
	Rozumie	
	Umie	rekonstruować proces formowania się społeczeństwa feudalnego na podstawie źródeł narracyjnych zrekonstruować i porównywać ustrój polityczny Bizancjum, państwa arabskiego i państwa Franków porównywać różne przekazy źródłowe na temat zjazdu gnieźnieńskiego i okoliczności śmierci biskupa Stanisława na podstawie źródeł aktowych i narracyjnych formułować opinię na temat programów politycznych papieża oraz zrekonstruować wybrane wydarzenia z zakresu walki papieża z cesarstwem i wypraw krzyżowych
celujący	Zna	treść wybranej literatury popularnonaukowej
	Rozumie	podłoże różnic w poglądach historiograficznych
	Umie	wykorzystać źródła normatywne w celu rekonstrukcji ustroju społecznego i życia gospodarczego Rzymian porównać aktualne poglądy historyków na temat przyczyn kryzysu cesarstwa przedstawić i porównać poglądy historiograficzne na wybrane zagadnienia dokonać krytycznej oceny poglądów na temat skutków wypraw krzyżowych

--	--	--

Rozkwit średniowiecza

Dopuszczający	Zna	<p>przyczyny i okoliczności sprowadzenia Zakonu Krzyżackiego do Polski czynniki sprzyjające zjednoczenia Polski kierunki ekspansji Turków organizację państwa osmańskiego i jego politykę wobec ludności podbitej osiągnięcia polityczne, militarne, gospodarcze i kulturalne Polski w XV w. wkład Władysława Jagiełły i jego potomków w umacnianie państwa polskiego na arenie międzynarodowej genezę, charakter i skutki konfliktów z Zakonem Krzyżackim organizację władzy w Polsce zna dzieje swojego regionu w okresie średniowiecza, zabytki kultury materialnej daty: 1226 r., 1241 r., 1295r, 1300 r., 1320 r., 1364 r., 1385 r., 15 lipca 1410 r., 1411 r., 1413 r., 1454-1466 r. pojęcia: burmistrz, elekcja, inwestytura, jurysdykcja, kolonizacja na prawie polskim, kolonizacja na prawie niemieckim, konkordat, kuria, lokacja, parlament, pryncypat, seniorat, suweren, symonia, świętopietrze, uniwersalizm husytyzm, inkorporacja, nakład, sobór, unia personalna, unifikacja</p>
	Rozumie	<p>znaczenie osiągnięć kultury wieków średnich znaczenie unii polsko-litewskiej genezę i skutki konfliktów z Zakonem Krzyżackim w XV w.</p>
	Umie	<p>na podstawie mapy odtwarzać przebieg wypraw krzyżowych, kierunki i etapy najazdów mongolskich, na podstawie mapy przedstawić etapu podbojów tureckich, działania wojenne w konflikcie polsko-krzyżackim i ekspansję Jagiellonów</p>
Dostateczny	Zna	<p>symptomy poprawy sytuacji gospodarczej na świecie w XI-XIII w. kierunki ekspansji Mongołów w Europie cele polityki wewnętrznej i zagranicznej Kazimierza Wielkiego czynniki sprzyjające i etapy zjednoczenia Polski skutki wojny stuletniej zasięg terytorialny i skutki „czarnej śmierci” funkcjonowanie sejmów i sejmików w XV w. daty: 1077 r., 1308 r., 1215 r., 1343 r., 1414-1418 r., 1453 r. pojęcia: cesaropapizm, gildie, hanza, interdykt, komturia, kongregacja, nepotyzm, nuncjusz, unifikacja, koncyliaryzm, janczarowie, inkwizycja</p>
	Rozumie	<p>rolę Przemysła II i Władysława Łokietka w odbudowie Królestwa Polskiego uniwersalny charakter kultury średniowiecznej, znaczenie uniwersytetów genezę i zasady unii polsko-węgierskiej i polsko-litewskiej cele polityki dynastycznej Jagiellonów,</p>
	Umie	<p>na podstawie mapy sformułować opinię na temat budowy imperium mongolskiego, na podstawie mapy ocenić stopień dysproporcji w poziomie urbanizacji różnych regionów Europy, na podstawie mapy i tablicy genealogicznej przedstawić sytuację we Francji przed wybuchem wojny stuletniej na podstawie tekstów źródłowych przedstawić treść przywilejów szlacheckich, scharakteryzować wpływ społeczeństwa na życie publiczne</p>
Dobry	Zna	<p>przyczyny wielkiej schizmy poglądy głównych reformatorów średniowiecznych rolę Mendoga i Olgierda w kształtowaniu się państwa litewskiego okoliczności odbudowy państwa moskiewskiego podłoże wzrostu znaczenia politycznego szlachty</p>
	Rozumie	<p>przesłanki odbudowy życia miejskiego w Europie zachodniej i kształtowania się gospodarki towarowo-pieniężnej, uwarunkowania przemian gospodarczych w Polsce w okresie rozbitcia dzielnicowego</p>

		<p>znaczenie utraty Pomorza Gdańskiego</p> <p>wpływ środowiska geograficznego na rozwój społeczeństw i państw</p> <p>przyczyny kryzysu gospodarczego i demograficznego w Europie Zachodniej</p> <p>genezę ruchu husyckiego w Czechach</p> <p>rozumie związki dziejów swojego regionu z dziejami kraju i Europy</p>
	Umie	<p>na podstawie źródeł aktowych rekonstruuje stosunki społeczne i gospodarcze na wsi i w mieście, na podstawie źródeł normatywnych rekonstruuje organizację miast średniowiecznych, na podstawie źródeł ikonograficznych, kartograficznych i narracyjnych rekonstruuje wygląd miasta średniowiecznego, warunki pracy na wsi i w mieście, warunki życia, nauki i obyczaje studentów, na podstawie planu formułuje werbalny opis budowli sakralnych</p> <p>konstruować mapkę konturową, na której dokonuje porównania przebiegu granic Polski z lat 1138 oraz 1370, wyodrębnić na niej obszary utracone w okresie rozbitcia dzielnicowego i zdobyte przez Kazimierza Wielkiego,</p> <p>rekonstruować na podstawie źródeł narracyjnych przyczyny i przebieg powstań chłopskich, na podstawie źródeł ikonograficznych i narracyjnych scharakteryzować uzbrojenie, wyposażenie i taktykę walki europejskiego i tureckiego wojska późnośredniowiecznego</p> <p>na podstawie mapy zrekonstruować proces „zbierania” ziem ruskich przez Moskwę,</p>
Bardzo dobry	Zna	
	Rozumie	<p>zasady funkcjonowania monarchii stanowej</p> <p>proces kształtowania się nowego obrazu człowieka i świata w wiekach średnich,</p> <p>związek między rozkwitem gospodarczym i osiągnięciami politycznymi a rozwojem kultury</p> <p>zmiany w sytuacji prawnej monarchy po wygaśnięciu dynastii Piastów</p>
	Umie	<p>dokonać oceny wiarygodności dzieł hagiograficznych i kronikarskich</p> <p>porównać monarchię stanową w Polsce z jej odpowiednikami we Francji i Anglii,</p> <p>na podstawie tekstów źródłowych scharakteryzować poglądy wielkich reformatorów średniowiecznych, ocenić rolę Jana Husa w dziejach Czech i Europy, ocenić wystąpienie Pawła Włodkowica na soborze w Konstancji, scharakteryzować i ocenić jego poglądy</p> <p>na podstawie tekstów źródłowych porównać zasady unii w Krewie i Horodle, ocenić warunki unii w Krewie i Horodle, ocenić warunki I i II traktatu toruńskiego, ocenić skuteczność polityki wewnętrznej i zagranicznej Kazimierza Jagiellończyka, ocenić miejsce bitwy pod Grunwaldem w świadomości Polaków</p> <p>scharakteryzować wizje artystyczne (literatura, malarstwo, kinematografia) bitwy pod Grunwaldem, ocenić, jaką funkcję w kształtowaniu świadomości Polaków pełniła bitwa pod Grunwaldem,</p>
celujący	Zna	treść wybranej literatury popularnonaukowej
	Rozumie	podłoże różnic w poglądach historiograficznych
	Umie	<p>porównać aktualne poglądy historyków na temat przyczyn kryzysu cesarstwa</p> <p>dokonać krytycznej analizy poglądów historiograficznych na temat Wielkiej Wojny z Zakonem i jej skutków, dokonać krytycznej analizy poglądów na temat oceny unii polsko-litewskiej</p> <p>przedstawić i porównać poglądy historiograficzne na wybrane zagadnienia</p>

Początki świata nowożytnego

Dopuszczający	Zna	<p>przebieg odkryć geograficznych</p> <p>poglądy humanistów i ich wkład w rozwój nauki, oświaty, techniki i kultury</p> <p>cechy stylu renesansowego w architekturze, malarstwie, rzeźbie</p> <p>genezę, przebieg i skutki reformacji w Europie</p> <p>konflikty na tle religijnym</p> <p>cele i postanowienia soboru trydenckiego</p> <p>daty: 1492 r., 1498 r., 1519-1521 r., 1517 r., 1534 r., 1555 r., 1545-1563 r.,</p>
---------------	-----	---

		1572 r., pojęcia: akt supremacji, arianizm, folwark, geocentryzm, heliocentryzm, hugenoci, humanizm, manufaktura,
	Rozumie	genezę, przebieg i skutki odkryć geograficznych,
	Umie	lokalizować na mapie pozaeuropejskie ośrodki cywilizacyjne na podstawie mapy odtworzyć przebieg podróży odkrywczych i zasięg terytorialny wpływów poszczególnych państw w nich uczestniczących na podstawie mapy opisać geograficzny zasięg poszczególnych wyznań
Dostateczny	Zna	główne osiągnięcia cywilizacyjne ośrodków pozaeuropejskich poglądy reformatorów religijnych rolę Ignacego Loyoli w odnowie Kościoła zasięg podbojów tureckich w Europie pojęcia: antytrynitarze, faktoria, dualizm europejski, konkwistadorzy, merkantylizm
	Rozumie	znaczenie wielkich odkryć dla Europy i terenów nowoodkrytych różnice i podobieństwa między Kościołem katolickim a Kościołami reformacyjnymi
	Umie	na podstawie tekstów narracyjnych ocenić stan wiedzy Europejczyków na temat obszarów pozaeuropejskich, na podstawie źródeł ocenić stosunki między odkrywcami a ludnością autochtoniczną i metody eksploatacji terenów odkrytych,
Dobry	Zna	skutki wojen francusko-habsburskich i hiszpańsko-angielskich
	Rozumie	przyczyny asynchronicznego rozwoju kulturowego wpływ odkryć geograficznych na zmianę poglądów na świat znaczenie poglądów humanistów i osiągnięć cywilizacyjnych odrodzenia zasady pokoju augsburskiego znaczenie soboru trydenckiego dla odnowy Kościoła,
	Umie	na podstawie źródeł narracyjnych i ikonograficznych przedstawić uzbrojenie i taktykę walki żołnierzy w okresie rozpowszechniania się broni palnej
Bardzo dobry	Zna	
	Rozumie	nową humanistyczną koncepcję życia różnice w poglądach myślicieli średniowiecza i renesansu wpływ rozwoju gospodarczego Włoch na rozwój kultury wpływ religii na postawy społeczne i działalność gospodarczą najważniejsze przyczyny konfliktów w XVI-wiecznej Europie
	Umie	wykazać związki między poglądami starożytnych filozofów a poglądami humanistów ocenić reakcję Kościoła wobec reformacji ocenić wpływ jezuitów na życie publiczne
celujący	Zna	treść wybranej literatury popularnonaukowej
	Rozumie	podłoże różnic w poglądach historiograficznych
	Umie	dokonać krytycznej analizy poglądów na temat kontreformacji i sformułować własną jej ocenę przedstawić i porównać poglądy historiograficzne na wybrane zagadnienia

Polska w okresie rozkwitu demokracji szlacheckiej

Dopuszczający	Zna	genezę i przebieg reformacji w Polsce postanowienia konfederacji warszawskiej osiągnięcia twórców polskiego odrodzenia elementy charakterystyczne renesansu polskiego daty: 1505 r., 1525 r., 1569 r., 1572 r., 1573 r. pojęcia: artykuły henrykowskie, dualizm europejski, inkorporacja, interrex, konfederacja, konwokacja, kościół unicki, pacta conventa,
	Rozumie	zasady ustroju Rzeczypospolitej w okresie demokracji szlacheckiej
	Umie	lokalizować na mapie obszary dominacji głównych religii w Polsce
Dostateczny	Zna	ustrój Rzeczypospolitej szlacheckiej postanowienia unii lubelskiej skutki unii brzeskiej specyfikę kultury żydowskiej

		pojęcia: kapturowe sądy, lord protektor, elekcja viritim, instrukcja sejmikowa
	Rozumie	rolę szlachty w życiu gospodarczym i politycznym genezę i skutki reformacji w Polsce znaczenie konfederacji warszawskiej
	Umie	wymienić osiągnięcia gospodarcze, polityczne i kulturalne twórców polskich na podstawie mapy scharakteryzować różnicowanie narodowościowe i religijne ludności Rzeczypospolitej po unii lubelskiej wymienić przykłady zjawisk pozytywnych i negatywnych występujących w życiu politycznym i gospodarczym Polski,
Dobry	Zna	proces kształtowania się sejmu walnego udział mniejszości religijnych i etnicznych w życiu gospodarczym i publicznym Polski rolę sejmu walnego i sejmików w Rzeczypospolitej genezę unii lubelskiej
	Rozumie	znaczenie konstytucji radomskiej skutki reformacji w Polsce
	Umie	porównać dokonania twórców polskiego odrodzenia z osiągnięciami twórców innych państw ocenić traktat habsbursko-jagielloński z 1515 r. oraz polsko-krzyżacki z 1525 r., wymienić pozytywne i negatywne skutki różnicowanie ludności
Bardzo dobry	Zna	
	Rozumie	znaczenie unii brzeskiej znaczenie wolnej elekcji
	Umie	przedstawić związek między pozycją polityczną szlachty a jej potęgą ekonomiczną ocenić skutki unii brzeskiej na podstawie źródeł narracyjnych zrekonstruować typowe elementy kultury żydowskiej na podstawie źródeł normatywnych ustalić położenie prawne ludności żydowskiej, prawosławnej i protestanckiej, na podstawie źródeł aktowych i narracyjnych odtworzyć funkcjonowanie sejmu walnego i sejmików ziemskich, na podstawie źródeł statystycznych scharakteryzować strukturę społeczną i ocenić przemiany gospodarcze na ziemiach polskich w XVI w.
celujący	Zna	treść wybranej literatury popularnonaukowej
	Rozumie	podłoże różnic w poglądach historiograficznych
	Umie	przedstawić i porównać poglądy historiograficzne na wybrane zagadnienia

Europa i Polska w XVII w.

Dopuszczający	Zna	przyczyny i charakter oraz polityczne, demograficzne, społeczne i gospodarcze skutki wojny trzydziestoletniej cechy stylu barokowego w architekturze, malarstwie i rzeźbie charakter i skutki konfliktów Polski ze Szwecją, Rosją, Turcją, Kozakami, ich następstwa, nazwy i miejsca zawarcia układów, traktatów pokojowych, postanowienia tych układów, nazwiska dowódców zwycięskich bitew specyfikę i osiągnięcia polskiego baroku daty: 1618-1648 r., 1640-1689 r. 1609 r., 1620 r., 1621 r., 1634 r., 1648 r., 1654 r., 1660 r., 1686 r., 1673 r., 1683 r. pojęcia: defenestracja praska, dymitriada, jurydyki, ksenofobia, lord protektor, manufaktura, rokosz, teoria umowy społecznej
	Rozumie	założenia dynastycznej polityki Zygmunta III Wazy
	Umie	w oparciu o źródła narracyjne przedstawić strukturę organizacyjną wojsk polskich
Dostateczny	Zna	reformy i osiągnięcia Ludwika XIV rolę Colberta, Richelieu przyczyny, charakter i skutki wojny domowej w Anglii

		zasady empiryzmu galileuszowskiego, racjonalizmu kartezjańskiego cechy charakterystyczne monarchii absolutnej i parlamentarnej pojęcia: agraryzacja miast, akty nawigacyjne, ordynacja, purytyzm, regencja,
	Rozumie	zasady funkcjonowania monarchii absolutnej genezę konfliktów ze Szwecją, Rosją, Turcją i Kozakami,
	Umie	na podstawie źródeł historycznych scharakteryzować ustrój polityczny Francji za panowania Ludwika XIV i Anglii za panowania Stuartów w oparciu o źródła narracyjne i ikonograficzne zrekonstruować uzbrojenie żołnierzy polskich
Dobry	Zna	
	Rozumie	
	Umie	różnice między monarchią absolutną a parlamentarną źródła i charakter kryzysu państwa polskiego w XVII w. przyczyny i charakter kryzysu gospodarki folwarczno-pańszczyźnianej na podstawie danych statystycznych charakteryzuje kryzys gospodarczy demograficzny i zmiany w strukturze wyznaniowej w drugiej połowie XVII w. wykorzystuje pamiętniki i listy do rekonstrukcji obyczajów polskich
Bardzo dobry	Zna	
	Rozumie	
	Umie	na podstawie źródeł narracyjnych ocenić postawę szlachty i magnaterii wobec konfliktów Polski z sąsiadami, wykazać wpływ konfliktów militarnych na kryzys Rzeczypospolitej w XVII w., sprawdzić informacje przekazywane na mapach przez skonfrontowanie ich ze źródłami historycznymi (np.: zmiany granic na podstawie mapy i tekstu traktatu pokojowego),
celujący	Zna	treść wybranej literatury popularnonaukowej
	Rozumie	podłoże różnic w poglądach historiograficznych
	Umie	przedstawić i porównać poglądy historiograficzne na wybrane zagadnienia ustosunkowuje się do zróżnicowanych poglądów na temat poziomu wojskowości polskiej dokonuje krytycznej oceny poglądów historycznych na temat przyczyn i możliwości rozwiązania konfliktu ukraińskiego

Świat i Polska w pierwszej połowie XVIII wieku

Dopuszczający	Zna	reformy przeprowadzane w krajach ościennych i ich znaczenie rolę Piotra I, Fryderyka I, Fryderyka II, Józefa II w reformowaniu swoich państw osiągnięcia gospodarcze i kulturalne Rzeczypospolitej w czasach saskich przemiany ustrojowe, gospodarcze i cywilizacyjne epoki oświecenia poglądy filozofów oświecenia daty: 1717r., 1700-1721r., 1709r., pojęcia: absolutyzm oświecony, ateści, deści, empiryzm, prawa kardynalne, racjonalizm, rewolucja przemysłowa, sejm niemy, sejm pacyfikacyjny,
	Rozumie	
	Umie	na podstawie mapy scharakteryzować kształtowanie się nowego układu sił w Europie i w koloniach
Dostateczny	Zna	wpływ wojny północnej i wojen śląskich na sytuację w Europie środkowej programy reform zaproponowanych przez braci Załuskich, Stanisława Konarskiego i Stanisława Leszczyńskiego metody ingerowania państw sąsiednich w sprawy polskie daty: 1701 r., 1756-1763r.
	Rozumie	istotę i celowość wdrożenia planowanych reform
	Umie	zaprezentować zalety i wady władzy absolutnej na podstawie mapy świata w XVII i XVIII w. określić posiadłości kolonialne gł. imperiów kolonialnych i wymienić dobra czerpane z terenów podbitych

		na podstawie źródeł ikonograficznych i narracyjnych charakteryzuje najważniejsze wynalazki okresu rewolucji przemysłowej
Dobry	Zna	
	Rozumie	wewnętrzne i międzynarodowe przeszkody uniemożliwiające wdrożenie reform ustrojowych w Polsce
	Umie	ocenić skutki przeprowadzonych reform w Rosji, Prusach i Austrii ocenić postawę szlachty wobec Wettynów i uzasadnić ocenę na podstawie danych statystycznych określić dynamikę wzrostu gospodarczego wybranych krajów europejskich
Bardzo dobry	Zna	
	Rozumie	nowe zasady postępowania badawczego istotę konfliktu między Augustem II a społecznością szlachecką
	Umie	porównać i ocenić uprawnienia władców państw ościennych z uprawnieniami władców z dynastii saskiej na podstawie traktatów międzynarodowych określić sytuację polityczną Polski na podstawie pamiętników i publicystyki charakteryzować poglądy współczesnych na temat sytuacji międzynarodowej i wewnętrznej Polski
celujący	Zna	treść wybranej literatury popularnonaukowej
	Rozumie	podłoże różnic w poglądach historiograficznych
	Umie	przedstawić i porównać poglądy historiograficzne na wybrane zagadnienia

Kryzys starego ładu – świat i Polska w drugiej połowie XVIII wieku

Dopuszczający	Zna	charakter i skutki rewolucji w Ameryce i we Francji osiągnięcia gospodarcze i kulturalne Polski w czasach stanisławowskich przyczyny konfederacji barskiej przyczyny I rozbioru Polski postanowienia Konstytucji 3 Maja genezę, skutki konfederacji targowickiej i powstania kościuszkowskiego daty: 1772 r., 1773 r. 1776 r., 1788 r., 1789 r., 1791 r., 1792 r., 1793 r., 1794 r., 1795 r. pojęcia: burżuazja, insurekcja, jakobini, monarchia konstytucyjna, niepodległość, kongres, konstytucja, terror,
	Rozumie	
	Umie	
Dostateczny	Zna	strukturę władz państwowych w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej stronnictwa politycznych i ich programy reformy ustrojowe w Polsce stanisławowskiej i ich znaczenie pojęcia: utylitaryzm, plenipotent
	Rozumie	genezę rewolucji we Francji znaczenie Konstytucji 3 Maja genezę powstania kościuszkowskiego
	Umie	oceniać dorobek twórczy Naruszewicza, Canaletta, Bacciarellego
Dobry	Zna	
	Rozumie	wpływ idei oświecenia na rewolucje w Ameryce i we Francji znaczenie reform Sejmu Czteroletniego dla naprawy Rzeczypospolitej
	Umie	ocenić rolę Fryderyka II w I rozbiorze Polski ocenić rolę i znaczenie Szkoły Rycerskiej i KEN-u ocenić postawę Stanisława Augusta podczas Sejmu Wielkiego, konfederacji targowickiej i wojny z Rosją na podstawie konstytucji przedstawić strukturę władz polskich
Bardzo dobry	Zna	treść wybranej literatury popularnonaukowej
	Rozumie	podstawy nowoczesnej demokracji we Francji i USA postawę szlachty i magnaterii wobec reform
	Umie	wyjaśnić związek między rewolucją w Ameryce i we Francji a ideami oświecenia na podstawie pism ulotnych i publicystyki charakteryzować poglądy wybranych ugrupowań politycznych

		ocenić postawy i metody walki zwolenników i przeciwników reform na podstawie konstytucji odtworzyć ustroj polityczny Stanów Zjednoczonych na podstawie zróżnicowanych źródeł dokonać oceny poglądów Tadeusza Kościuszki na temat kwestii chłopskiej na podstawie mapy dokonać analizy struktury etnicznej i wyznaniowej ludności, która weszła w skład poszczególnych państw zaborczych
celujący	Zna	poglądy na genezę utraty niepodległości przez Polskę
	Rozumie	podłoże różnic w poglądach historiograficznych
	Umie	porównać ustroj Francji w różnych fazach rewolucji ocenić reformy przeprowadzone w Polsce dokonać krytycznej analizy poglądów na temat przyczyn upadku I Rzeczypospolitej i sformułować własną opinię na ten temat przedstawić i porównać poglądy historiograficzne na wybrane zagadnienia

Epoka napoleońska

Dopuszczający	Zna	biografię Napoleona Bonaparte, okoliczności utworzenia i walki legionów polskich we Włoszech, okoliczności powstania i przyczyny upadku Księstwa Warszawskiego organizację i przebieg kongresu wiedeńskiego najważniejsze postanowienia kongresu podział ziem Księstwa Warszawskiego – Królestwo Polskie działalność Świętego Przymierza daty: 1797 r., 1804 r., 1807 r., 1809 r., 1812 r., 1815 r. pojęcia: blokada kontynentalna, kodeks cywilny, kongres, legalizm, legitymizm,
	Rozumie	
	Umie	odtworzyć na podstawie mapy zasięg terytorialny wpływów francuskich zaprezentować na mapie zasięg terytorialny Księstwa Warszawskiego i jego zmiany
Dostateczny	Zna	polityczne, gospodarcze i społeczne przemiany we Francji za rządów Napoleona przejawy dominacji napoleońskiej Francji w Europie w 1 poł. XIX w. przyczyny i okoliczności upadku Napoleona zmiany terytorialne w Europie wprowadzone przez kongres Zjednoczone Królestwo Niderlandów pojęcia: dyktatoriat, reakcja
	Rozumie	cele blokady kontynentalnej rolę Napoleona w dziejach Europy
	Umie	wyjaśnić przyczyny hegemonii Francji w Europie zaprezentować na mapie rozbiór Księstwa Warszawskiego na kongresie wiedeńskim i powstanie nowych organizmów politycznych na ziemiach polskich Królestwa Polskiego, Rzeczypospolitej Krakowskiej
Dobry	Zna	
	Rozumie	podłoże wzrostu potęgi Francji w 1 poł. XIX w. zasady nowego ładu pokongresowego przesłanki zmian terytorialnych podjętych na kongresie
	Umie	wykazać wpływ napoleońskiej Francji na przemiany polityczne i społeczne w Europie ocenić rolę legionów w walce o niepodległość ocenić rolę Napoleona w dziejach Europy i sprawy polskiej ocenić rolę Henryka Dąbrowskiego i ks. Józefa Poniatowskiego dla sprawy polskiej na podstawie pamiętników i listów ocenić ducha panującego w legionach na podstawie źródeł ikonograficznych opisać umundurowanie, uzbrojenie, wyposażenie i taktykę walki żołnierzy w epoce napoleońskiej
Bardzo dobry	Zna	
	Rozumie	związek losów Księstwa z losami Napoleona zasady funkcjonowania Świętego Przymierza

	Umie	w oparciu o źródła normatywne zrekonstruować strukturę władz Księstwa Warszawskiego konfrontować treści traktatów pokojowych z treściami map historycznych na podstawie źródeł kartograficznych (plany) zrekonstruować warunki topograficzne i hydrograficzne w jakich toczono wybrane bitwy i zrekonstruować ich przebieg
celujący	Zna	treść wybranej literatury popularnonaukowej
	Rozumie	podłoże różnic w poglądach historiograficznych
	Umie	przedstawić i porównać poglądy historiograficzne na wybrane zagadnienia